

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2014 r.

Poz. 522

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia 8 kwietnia 2014 r.

w sprawie zajęć rehabilitacyjnych organizowanych w szpitalach psychiatrycznych

Na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) cele, rodzaje, zakres programowy i wymiar czasu zajęć rehabilitacyjnych, organizowanych w szpitalach psychiatrycznych, zwanych dalej „zajęciami rehabilitacyjnymi”;
- 2) sposób prowadzenia i dokumentowania zajęć rehabilitacyjnych;
- 3) sposób nagradzania uczestników zajęć rehabilitacyjnych.

§ 2. Celem zajęć rehabilitacyjnych jest:

- 1) zmniejszenie nasilenia objawów chorobowych i przeciwdziałanie ich nawrotom;
- 2) nauka aktywnego udziału we własnym leczeniu;
- 3) nauka i doskonalenie umiejętności:
 - a) społecznych,
 - b) praktycznych, w tym samoobsługi;
- 4) poszukiwanie odpowiednich form rozwoju osobistego i wspieranie rozwoju osobistego;
- 5) integracja społeczna;
- 6) wsparcie i edukacja rodzin.

§ 3. Określa się następujące rodzaje zajęć rehabilitacyjnych:

- 1) sesje pomocy psychologicznej, w szczególności w postaci psychoterapii indywidualnej, grupowej lub rodzinnej;
- 2) edukacja i psychoedukacja;
- 3) terapia zajęciowa;
- 4) trening umiejętności społecznych;
- 5) arteterapia;
- 6) terapia ruchowa.

§ 4. Zakres programowy zajęć rehabilitacyjnych obejmuje w przypadku:

- 1) sesji pomocy psychologicznej – przygotowanie do rozwiązywania problemów emocjonalnych, interpersonalnych, do postępowania w sytuacjach kryzysowych, także z udziałem rodzin pacjentów;
- 2) edukacji i psychoedukacji – przedstawienie pacjentowi podstawowej wiedzy na temat jego choroby;

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 248, poz. 1495 i Nr 284, poz. 1672).

- 3) terapii zajęciowej – dostosowane do potrzeb i możliwości pacjentów ćwiczenie umiejętności koncentracji, ćwiczenie umiejętności organizacji wykonywania kolejnych czynności prowadzących do realizacji określonego zadania;
- 4) treningu umiejętności społecznych – dostosowane do potrzeb i możliwości pacjentów nabywanie i ćwiczenie umiejętności o charakterze samoobsługowym, umiejętności rozwiązywania problemów społecznych, komunikacyjnych oraz umiejętności radzenia sobie z problemami wynikającymi z procesu leczenia;
- 5) arteterapii – poznawanie i doskonalenie zróżnicowanych form i technik sztuki pomocnych we wzmacnianiu rozwoju osobistego pacjenta;
- 6) terapii ruchowej – zajęcia sportowe, turystykę i rekreację.

§ 5. 1. Zajęcia rehabilitacyjne są prowadzone zgodnie z indywidualnym planem rehabilitacji, opracowanym przez lekarza specjalistę w dziedzinie psychiatrii i psychologa lub terapeutę zajęciowego, we współdziałaniu z pacjentem.

2. W indywidualnym planie rehabilitacji uwzględnia się takie rodzaje zajęć rehabilitacyjnych, aby stanowiły system skoordynowanych oddziaływań, mających prowadzić do umożliwienia pacjentowi samodzielnej egzystencji, integracji społecznej, podjęcia aktywności zawodowej i nabycia umiejętności zapewniających możliwie największą niezależność.

3. W indywidualnym planie rehabilitacji określa się indywidualny rodzaj i wymiar czasu zajęć rehabilitacyjnych dla danego pacjenta z uwzględnieniem przebiegu choroby, nasilenia jej objawów oraz oczekiwań i możliwości tego pacjenta.

§ 6. 1. Zajęcia rehabilitacyjne są prowadzone 5 razy w tygodniu w wymiarze od 2 do 5 godzin dziennie, w tym co najmniej 2 razy w tygodniu w godzinach popołudniowych.

2. W godzinach popołudniowych i w dni wolne od pracy pacjentom zapewnia się również dostęp do zorganizowanych form aktywności usprawniających ich adaptację społeczną.

§ 7. 1. Dokumentacja zajęć rehabilitacyjnych jest prowadzona w historii choroby, stanowiącej część dokumentacji medycznej.

2. W historii choroby zamieszcza się informacje o przebiegu udziału pacjenta w zajęciach rehabilitacyjnych dotyczące:

- 1) zmian w zakresie zdolności ruchowych;
- 2) napędu – aktywności niekierowanej (własnej);
- 3) koncentracji uwagi (podczas aktywności spontanicznej, w czasie zabawy, wykonywania zadań; czas koncentracji);
- 4) współdziałania (w różnych sytuacjach; czas współdziałania);
- 5) opanowywania nowych umiejętności (tempo, trwałość, stopień trudności), także w zakresie kontroli zachowań, zdolności prośnienia o pomoc, budowania poprawnych relacji interpersonalnych, kształtowania asertywności;
- 6) dominującego nastroju i emocji;
- 7) gotowości do kontaktów (rodzaje, kierunek);
- 8) umiejętności w zakresie samoobsługi;
- 9) zachowań trudnych (opis tych zachowań oraz sytuacji, w których występują).

§ 8. 1. Pacjenci aktywnie uczestniczący w zajęciach rehabilitacyjnych mogą otrzymywać nagrody rzeczowe.

2. Wniosek o przyznanie nagrody rzeczowej sporządza osoba opracowująca indywidualny plan rehabilitacji, o której mowa w § 5 ust. 1.

3. Wniosek o przyznanie nagrody rzeczowej zawiera: imię i nazwisko pacjenta, imię i nazwisko osoby wnioskującej oraz propozycję nagrody rzeczowej wraz z uzasadnieniem.

4. Kierownik szpitala psychiatrycznego zatwierdza wniosek o przyznanie nagrody rzeczowej i określa jej wartość.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.²⁾

Minister Zdrowia: *B.A. Arłukowicz*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 20 października 1995 r. w sprawie organizowania zajęć rehabilitacyjnych w szpitalach psychiatrycznych i nagradzania uczestników tych zajęć (Dz. U. Nr 127, poz. 614), które utraciło moc z dniem 12 lutego 2013 r. na podstawie art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 19).